

ПАМ'ЯТІ ІГОРЯ СТЕПАНОВИЧА КІСІЛЯ

Поки верстався цей номер журналу перестало битися серце засновника і незмінного упродовж 20-ти років головного редактора науково-технічного журналу «Методи та прилади контролю якості», завідувача кафедри «Методи та прилади контролю якості і сертифікації продукції» Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, доктора технічних наук, професора, академіка Української нафтогазової академії, лауреата Державної премії в галузі науки і техніки України (2010) – Кісіля Ігоря Степановича.

Ігор Степанович народився 8 серпня 1943 р. у с. Дерезичі (Львівська область) у родині робітників. З 1949 р. по 1956 р. він навчався у Дерезицькій семирічній школі, а з 1956 р. по 1959 р. – у Дрогобицькій середній школі №1 ім. І. Я. Франка.

З 1959 р. – студент Львівського політехнічного інституту, який закінчив у 1964 р. і отримав кваліфікацію інженера-електромеханіка з автоматизації виробничих процесів.

Після закінчення інституту був направлений на роботу у Всесоюзний науково-дослідний інститут збору, транспорту, зберігання нафти (ВНИИСПТНефть, м. Уфа) на посаду молодшого наукового співробітника у відділ автоматизації.

Основну увагу, працюючи у відділі автоматизації ВНИИСПТНефть, І. С. Кісіль приділяв розробці системи контролю за процесом послідовного перекачування по одному продуктопроводу декількох нафтопродуктів (бензин, дизельне паливо) без спеціальних розділювачів. Результатом цієї роботи став отриманий патент на винахід.

У 1966 р. молодого працівника-раціоналізатора переводять на роботу у Брянське районне нафтопровідне управління на посаду начальника служби контрольно-виміральної техніки, автоматики і телемеханіки з метою впровадження запатентованого винаходу. Тут він працював до 1969 р.

1969–1971 р. р. Ігор Степанович Кісіль працює у центральній науково-дослідній лабораторії управління нафтовидобувної промисловості України та у проектно-конструкторському технологічному інституті Міністерства деревообробної промисловості України у м. Івано-Франківську.

А далі – наукова та науково-педагогічна діяльність. Спочатку аспірантура у Львівському політехнічному інституті, згодом у Івано-Франківському інституті нафти і

газу: асистент, старший викладач, доцент, провідний конструктор, завідувач сектору спеціального конструкторського бюро «Надра», а з 1993 р. і до останніх днів життя професор Кісіль І. С. – завідувач кафедри «Методи та прилади контролю якості і сертифікації продукції».

Кандидатську дисертацію на тему «Исследование и разработка дифференциальных дроссельных устройств для измерения поверхностных свойств жидкостей по методу максимального давления в газовом пузырьке» захистив у 1975 р. у Львівському політехнічному інституті, докторську дисертацію на тему «Методы и приборы контроля качества растворов поверхностно-активных веществ путем измерения поверхностного и межфазного натяжений» захистив у 1991 р. у Московському інституті хімічного машинобудування.

Наукова школа професора Кісіля І. С. «Вимірювання поверхневих властивостей на межах розділу фаз» відома вагомими науковими досягненнями та, головне, науковцями-фахівцями, серед яких: доктори наук – Середюк О. Є. та Лютак І. З., кандидати наук – Дранчук М. М., Витвицька Л. А., Малько О. Г., Боднар Р. Т., Горелов В. О., Стрілецький Ю. Й., Карпаш М. О., Біліщук В. Б., Яворський А. В., Костів Б. В., Григораш В. В., Малько А. О., Барна О. Б., Кучірка Ю. М.

В результаті плідної праці творчого колективу дослідників наукової школи професора Кісіля І. С. за час її існування опубліковано більше 250 статей, 3 навчальних посібники, 3 наукові монографії, отримано понад 50 патентів України. Результати наукових досліджень школи втілені у життя: розроблено, виготовлено та впроваджено у виробництво більше десяти унікальних приладів для вимірювання поверхневих властивостей рідин на межах розділу фаз.

Одним із прикладів ефективного використання цих приладів є розроблення і впровадження новітньої технології ефективного використання водних розчинів поверхнево-активних речовин для інтенсифікації нафтогазовилучення із продуктивних горизонтів. Це стало підґрунтям для створення і впровадження технології заводнення горизонту розчинами поверхнево-активних речовин Перекопівського родовища НГВУ «Охтирканафтогаз», що дозволило тільки за період з 2003 р. по 2004 р. додатково видобути з цього горизонту понад 12 тис. тон нафти і 6 млн. м³ газу.

З 1999 р. професор Кісіль І. С. – незмінний голова спеціалізованої вченої ради в Івано-Франківському національному технічному університеті нафти і газу із захисту докторських та кандидатських дисертацій за спеціальностями 05.11.13 – «Прилади і методи контролю та визначення складу речовин» та 05.13.07 – «Автоматизація процесів керування», а також член спеціалізованої вченої ради національного університету «Львівська політехніка» – «Автоматизація технологічних процесів».

Популяризації наукових досягнень школи професора Кісіля І. С., науковців України та інших держав сприяли організовані ним понад 15 Міжнародних та Всеукраїнських науково-технічних конференцій, в яких черпали досвід не тільки відомі фахівці, але і молоді вчені та студенти.

У 2010 р. професор Кісіль І. С. отримав Державну премію в галузі науки і техніки України, в якій представлені результати його наукової роботи у співавторстві щодо ефективного використання поверхнево-активних речовин в процесах буріння свердловин на шахтний газ, його видобування і підготовку для використання в когенераційних газогенераторних установках.

У 1997 р. проф. Кісіль І. С. організував в ІФНТУНГ видання науково-технічного журналу «Методи та прилади контролю якості», який входить до переліку наукових фахових видань України, і до останньої хвилини свого життя він залишався його головним редактором і рецензував статті, які поступали в редакцію для цього номера журналу, який він, на жаль, уже не зміг побачити.